

[Ostrava podporuje rozvoj knihoven na základních školách](#) [1]

Autor:

- [POKORNÁ, Gabriela](#) [2]

Číslo:

- [2022, ročník 31, číslo 2](#) [3]

Rubrika:

- [Trendy v knihovnách](#) [4]

Klíčová slova:

- [školní knihovny](#) [5]

Region:

- [10 Region Moravskoslezského a Olomouckého kraje](#) [6]

Čtenářská gramotnost dětí patří mezi prioritní oblasti vzdělávání, zásadní je proto i podpora školních knihoven a zejména podpora pozic školních knihovníků. V rámci projektů realizovaných [městem Ostrava](#) [7] byly vybrány základní školy na Ostravsku a téměř dvě desítky pedagogů tak absolvovaly vzdělávací kurz pro školní knihovníky. Definovány byly školy, které projevily zájem rozvíjet školní knihovny, podporovat školní knihovníky a stát se tak příkladem dobré praxe.

Andrea Hoffmannová, náměstkyně ostravského primátora, upřesňuje:

Role školních knihovníků je víc než přepestrá. Původně děti vedli k lásce ke knize a četbě, v současnosti učí děti zorientovat se v každodenním množství informací. Školní knihovník je specialista, který také pomůže dětem odlišit pravdivé informace od fake news, učí děti informační a mediální gramotnosti, kritickému myšlení, práci s knihou, práci s informacemi ve vyučování, stejně jako orientaci v literatuře a dalších médiích. Hledali jsme, proto způsob, jak tyto zásadní součásti vzdělávání podpořit, a cestu jsme našli prostřednictvím nových projektů.

Město Ostrava v rámci projektu [Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Ostrava II](#) [8] zřídilo pracovní skupinu pro rozvoj čtenářské gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka, která iniciovala podporu pozice školního knihovníka i rozvoj školních knihoven. Školní knihovna není pouhým výpůjčním prostorem, nýbrž místem fungujícím jako odborná učebna, která může za správných okolností hrát klíčovou roli ve vzdělávání žáků.

Vedoucí pracovní skupiny pro rozvoj čtenářské gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka a ředitelka [Základní školy Provaznická Ostrava-Hrabůvka](#) [9] Libuše Přikrylová vysvětluje:

Podporovat školní knihovnu, školního knihovníka a hlavně čtenářství a čtenářskou gramotnost napříč všemi obory základní školy se snažíme již od roku 2008, kdy se nám pomocí evropských fondů podařilo nejen zřídit školní knihovnu jako místo setkávání žáků, pedagogů i rodičů, ale zajistit i profesionálního knihovníka, který je velkou oporou nám všem

ve škole. Jsme rádi, že se nám daří problematiku čtení a práci s knihou a informace dostávat do povědomí již od mateřských škol, což je pro rozvoj dětí velmi důležité; je to základ pro jejich další růst a pozvolné navázání na další stupně vzdělávání. Děkujeme městu Ostrava za podporu rozvoje čtenářské gramotnosti, a to nejen pomocí vyhlašovaných dotačních programů, ale také nabídkou vzdělávání široké pedagogické a ostatní veřejnosti včetně rodičů, kteří jsou ti první, kteří mohou dětem podat pomocnou ruku a ke knížce je přivést vlastním příkladem.

[10]

[11]

Školní knihovna v Základní škole Provaznická

Školní knihovník je kvalifikován pro činnost knihovnickou i pedagogickou. K rozvoji školních knihoven (vedle již zmíněného kurzu) je třeba i další vzdělávání školních knihovníků a jejich odborné vedení; proto byla zřízena také role metodika školních knihovníků. V prosinci 2021 a v lednu 2022 díky projektu proběhly též webináře. Cílem projektu bylo zejména nastavení potřebného obsahu pozice školního knihovníka, jeho ukotvení v rámci školy, spolupráce s ostatními pedagogy i nepedagogy, průřezová podpora napříč všemi předměty, pomoc žákům, pedagogům i rodičům apod.

Lenka Klemšová, školní knihovnice a metodička školních knihovníků, detailně přibližuje:

Čtenářská gramotnost je důležitá nejen pro orientaci v kvantu informací, které se na nás valí, ale také k podpoře dalších gramotností, třeba i té matematické. Ne všechny děti, které přijdou na základní školu, mají stejnou startovní pozici jak v rámci rodinného zázemí (v rodině se nečte, chybí příklady, dítěti se nepředčítalo a nepředčítá nebo jen sporadicky a knihy v domácnostech jsou spíše výjimkou, pokud nechybí vůbec), tak v rámci zrání – každý jsme holt originál. A tady může nastoupit práce školního knihovníka, kterému se dostává velké výsady pohybovat se den co den v prostředí, ve kterém děti tráví nezanedbatelnou část svého dne, blíže je poznat, být jim k dispozici nejen o přestávkách, které děti mohou využívat k půjčování knih a trávení svého volného času, povídání si, odpočinku v jiném prostředí, než je třída (zde vítají především klidnější prostředí), ale také při knihovnických besedách a lekcích, prostřednictvím nichž může díky svému osobnímu příkladu a porozumění dětem postupně vyšlapávat cestičku k lásce ke knihám a následně ke čtenářské gramotnosti, posilovat návyky čtení z podnětného prostředí a smazávat handicapy z prostředí nepodnětného. Může je dovést ke poznání, že čtení není jen povinnost, ve kterou se počáteční chuť naučit se číst často překloupí, ale také radost a zábava, relaxace, odpočinek a třeba i možnost najít odpovědi na otázky, které hledám, když mi není nejlépe nebo když mě něco zajímá, ke poznání, že čtení je v neposlední řadě svoboda. A abych nezapomněla na spolupráci s učiteli – práce školního knihovníka také znamená být k dispozici všem učitelům; vždyť práci s textem je možné rozvíjet napříč všemi předměty.

Školy si navíc mohly žádat o podporu z rozpočtu města v rámci programu na podporu rozvoje kvality

školsví na rok 2022. Díky této podpoře pak mohou školy financovat jak činnost školních knihovníků, tak rozšířit knižní fond jednotlivých knihoven či modernizovat jejich vybavení.

Projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Ostrava II, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009132, je spolufinancován z Evropského sociálního fondu – Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) a ze státního rozpočtu ČR.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

[12]

Fotografie poskytl Magistrát města Ostravy.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2022-rocnik-31-cislo-2/ostrava-podporuje-rozvoj-knihoven-na-zakladnich>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2022-rocnik-31-cislo-2/ostrava-podporuje-rozvoj-knihoven-na-zakladnich>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/pokorna-gabriela>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2022-rocnik-31-cislo-2>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/trendy-v-knihovnach>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/skolni-knihovny>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/regiony/10-region-moravskoslezskeho-olomouckeho-kraje>
- [7] <https://www.ostrava.cz/cs>
- [8] <https://map.ostrava.cz/>
- [9] <https://www.zsprovaznicka.cz/>
- [10] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/931/pokorna1.jpg>
- [11] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/931/pokorna2.jpg>
- [12] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/931/pokorna3.jpg>